

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. június 9.
(OR. en)

10005/16

FREMP 108
JAI 551
COHOM 67
DROIPEN 108

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2016. június 9.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 8946/16, 9455/16

Tárgy: Az Alapjogi Charta 2015. évi alkalmazása
= A Tanács következtetései (2016. június 9.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Alapjogi Charta 2015. évi alkalmazásáról szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2016. június 9-én tartott 3473. ülésén elfogadott.

**A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI
AZ ALAPJOGI CHARTA
2015. ÉVI ALKALMAZÁSÁRÓL**

I. BEVEZETÉS

1. A Tanács nyugtázza az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: az Alapjogi Charta) alkalmazásáról szóló 2015. évi bizottsági jelentést, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (a továbbiakban: az Ügynökség) 2016. évi alapjogi jelentését.

II. AZ ALAPJOGI CHARTA BETARTATÁSA VALAMENNYI SZINTEN

Az Alapjogi Charta betartása és ismertsége uniós és nemzeti szinten

2. A Tanács emlékeztet az Alapjogi Charta nemzeti és uniós szintű alkalmazásával kapcsolatosan a tájékoztatásnak, a képzéseknek és a bevált gyakorlatok megosztásának a fontosságára, elismerve, hogy az Alapjogi Charta kiegészíti az alapvető jogok védelmét szolgáló nemzeti rendszereket, de nem lép a helyükbe. A Tanács ezzel összefüggésben hangsúlyozza az Európai Unió Alapjogi Chartájának a nemzeti szakpolitikai keretek közötti alkalmazásával foglalkozó szakértői szeminárium eredményeit, melyet a holland elnökség szervezett 2016. február 19-én Amszterdamban. A szeminárium résztvevői eszmét cserélhettek az Alapjogi Charta alkalmazásához fűződő kihívásokról, és alkalmuk nyílt a vonatkozó ígéretes gyakorlatok cseréjére.
3. Az utókövetést biztosítandó, a Tanács felszólítja az alapvető és az uniós polgársági jogokkal, valamint a személyek szabad mozgásával foglalkozó munkacsoportot (a továbbiakban: a FREMP-munkacsoport) arra, hogy a jövőben éves rendszerességgel cseréljen információkat az Alapjogi Charta uniós és nemzeti szintű alkalmazása terén használatos eszközökről, bevált gyakorlatokról és figyelemfelkeltési módszerekről.

A Charta uniós szintű alkalmazása és ismerete

4. A Tanács üdvözli a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodást¹, amely a hatásvizsgálatokhoz kapcsolódóan kiemeli, hogy az alapvető jogokat maradéktalanul tiszteletben kell tartani, és előírja a Bizottság számára, hogy a javaslatait kísérő indokolásokban térjen ki arra, hogy a javasolt intézkedések hogyan egyeztethetők össze az alapvető jogokkal.
5. A Tanács megismétli elkötelezettségét amellyel, hogy gondosan mérlegeli a jogalkotási eszközök bármely lehetséges hatását az alapvető jogokra és szabadságokra nézve, és a Charta következetes alkalmazását szorgalmazza valamennyi jogalkotási tevékenység során. Emellett emlékeztet az iránymutatásaira, amelyek azokra a módszertani lépésekre vonatkoznak, amelyeket a Tanács előkészítő szerveiben az alapvető jogokkal való összeegyeztethetőség ellenőrzéséhez meg kell tenni.²

A Charta nemzeti szintű megértése, alkalmazása és ismerete

6. A Tanács hangsúlyozza, hogy a Chartát az alapvető jogokkal kapcsolatos, nemzeti szinten alkalmazandó jogforrások tágabb keretének részeként kell alkalmazni. Elismerve, hogy a Charta csak abban az esetben alkalmazandó a tagállamokban, amikor azok az uniós jog keretében járnak el³, a Tanács kiemeli, hogy meg kell határozni, hogy a Charta mely egyedi helyzetekben alkalmazandó, és hangsúlyozza, hogy a Charta hatékony alkalmazása céljából a nemzeti hatóságoknak külön figyelmet kell fordítaniuk a Charta azon rendelkezéseire, amelyek tartalmát és terjedelmét nem határozzák meg az EJEE megfelelő rendelkezései.⁴

¹ 15506/15 dokumentum, 12. és 25. pont.

² 5377/15.

³ Lásd a Charta 51. cikkének (1) bekezdését.

Lásd még az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról szóló (30.) jegyzőkönyvet.

Lásd még az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló (21.) jegyzőkönyvet.

⁴ Az Alapjogi Chartához fűzött magyarázatokkal (2007/C303/02) összhangban.

7. A Tanács, figyelemmel az uniós intézményeknek és a tagállamoknak a Charta alkalmazását érintően fennálló felelősségükre, üdvözli a bevált gyakorlatok megosztását a tagállamok és az uniós intézmények között, aminek célja, hogy előmozdítsa az egymástól való tanulást és az egységes értelmezést azzal kapcsolatban, hogy a tagállamokra e tekintetben milyen kötelezettségek hárulnak. A Tanács emellett elismeri a képzések kidolgozásának és a különböző eszközök kialakításának a fontosságát. Ezek közé tartozik például a Charta alkalmazására vonatkozó, nemzeti iránymutatásként szolgáló ellenőrző lista, vagy az arra irányuló, célzott képzések szervezése, hogy az emberi jogok védelmének tágabb keretei között meghatározzák a Charta alkalmazandóságát a nemzeti jogalkotási és szakpolitikai eljárásokban.
8. A Tanács arra ösztönzi a tagállamokat, hogy továbbra is tárják fel és osszák meg egymással a Charta megismertetésére szolgáló bevált gyakorlatokat és közös eszközöket, valamint a tájékozottság felmérésével kapcsolatos gyakorlatokat, például a nemzeti szintű szakértelem elmélyítését célzó, a köztisztviselőknek tartott – köztük a Bizottság és az Ügynökség támogatásával szervezett – képzések révén. E tekintetben a Tanács elismeri azoknak a Bizottság által kezelt finanszírozási rendszereknek a fontosságát, amelyek kifejezetten a Chartával kapcsolatos képzéseket célozzák, valamint hangsúlyozza az általa végzett munka jelentőségét a tekintetben, hogy a meglévő eszközök és más gyakorlatok egy központi internetes hozzáférési ponton keresztül láthatóbbá és hozzáférhetőbbé váljanak. A Tanács emellett bátorítja az Ügynökséget olyan gyakorlati eszközök fenntartására és továbbfejlesztésére, mint amilyen a Charterpedia, továbbá arra, hogy a jogi szakemberek számára szervezzen megfelelő képzéseket, a képzést tartók számára pedig dolgozzon ki modulokat és tartson munkaértekezleteket. Emellett folytassa tovább az eddigi gyakorlatot, és a 2016. évi alapjogi jelentésében szánjon külön fejezetet a Charta alkalmazását érintő kérdéseknek.
9. A Tanács felkéri az Ügynökséget, hogy a 168/2007/EK rendelet 4. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban állítson össze kézikönyvet, amely sorra veszi a Charta tagállami alkalmazása terén ígéretesnek mutató gyakorlatokat mind a gyakorló szakemberek, mind a nem jogi szakemberek számára, és figyelembe veszi az alapvető jogokkal kapcsolatos egyéb alkalmazandó jogforrásokat is.

III. EGYÉB KÉRDÉSEK

Megkülönböztetésmentesség, rasszizmus és idegengyűlölet

10. A Tanács mély aggodalmának ad hangot az Európai Unióban erősödő rasszista és idegengyűlölő megnyilvánulások és cselekmények miatt.
11. A Tanács emlékeztet arra, hogy sokszínű társadalmainkban a mindenkre kiterjedő tolerancia, az integráció és a közös értékek előmozdítása annak tudatosításával együtt, hogy az alapvető jogok mindenkit megilletnek, fontos garanciát jelentenek a rasszizmusnak, az idegengyűlöletnek és az intolerancia egyéb formáinak a térnyerése ellen.
12. A Tanács emlékeztet a gyűlölet-bűncselekmények ellen az Európai Unióban folytatott küzdelemről szóló tanácsi következtetésekre, amelyekben a Tanács felszólította az ügynökségeket és mindenekelőtt az Alapjogi Ügynökséget arra, hogy segítsék elő a bevált gyakorlatok cseréjét, és támogassák a tagállamokat abban, hogy hatékony módszereket dolgozzanak ki a gyűlölet-bűncselekmények bejelentésének ösztönzésére és az ilyen cselekmények megfelelő nyilvántartásba vételének biztosítására.⁵
13. A Tanács emlékeztet a 2015 októberében és decemberében, valamint a 2016 májusában folytatott megbeszélésekre⁶, amelyek során további intézkedéseket és jelentéseket irányoztak elő a gyűlöletbeszéd, a gyűlölet-bűncselekmények és az idegengyűlölet elleni küzdelemmel kapcsolatos további fejleményekre vonatkozóan.
14. A Tanács üdvözli a Bizottságnak az alapjogokról szóló első kollokviumát, amelynek középpontjában az antiszemitizmus és a muszlimellenes gyűlölet elleni küzdelem állt, és kiemeli annak fontosságát, hogy a kollokvium következtetéseit közösen végrehajtsák.
15. A Tanács üdvözli az Ügynökség munkacsoportja által végzett munkát, amelynek célja, hogy az Európai Unióban javuljon a gyűlölet-bűncselekmények bejelentési aránya és nyilvántartásba vétele, különösen azáltal, hogy egyrészt összegyűjtik azokat az ígéretesnek tűnő tagállami gyakorlatokat, amelyek a gyűlölet-bűncselekmények bejelentési arányának és nyilvántartásba vételének a javítását célozzák, másrészt pedig az Ügynökség által végzett kutatások révén, amire példa az „*Ensuring justice for hate crime victims: professional perspectives*” (Az igazságszolgáltatás garantálása a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai számára: szakmai perspektívák) című legutóbbi kiadvány.

⁵ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/139949.pdf

⁶ 14937/15 és 8839/16.

16. A Tanács üdvözli a gyűlölet-bűncselekmények bejelentésének és nyilvántartásba vételének javítására irányuló bevált gyakorlatokat tartalmazó kézikönyvet, amelyet a gyűlölet-bűncselekmények bejelentésének és nyilvántartásba vételének uniós szintű javításával foglalkozó munkacsoport 2016. április 28–29-i, a holland elnökség által szervezett negyedik ülésén tettek közzé. A Tanács felszólítja a tagállamokat, hogy használják fel az e bevált gyakorlatokból származó ismereteket és tapasztalatokat a gyűlölet-bűncselekmények nem kielégítő mértékű bejelentésével és nyilvántartásba vételével kapcsolatos problémák kezelését célzó tevékenységeik javításához.
17. A Tanács felkéri a tagállamokat, hogy tegyenek további lépéseket a gyűlölet-bűncselekmények megakadályozására, például a 2008/913/IB kerethatározat és a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos más releváns jogszabályok tényleges nemzeti átültetésének és végrehajtásának biztosítása révén, továbbá dolgozzanak ki hatékony módszereket a gyűlölet-bűncselekmények bejelentésének ösztönzésére és az ilyen bűncselekmények megfelelő nyilvántartásba vételének biztosítására.
18. A Tanács üdvözli a rasszizmussal, idegengyűlölettel és az intolerancia más formáival foglalkozó új magas szintű csoport létrehozására irányuló bizottsági kezdeményezést, amelynek célja, hogy további politikai lendületet adjanak az Uniónak és a tagállamoknak a gyűlölet és az intolerancia elleni küzdelemhez, és összevonják a Bizottság, valamint az Ügynökség és más érintett nemzetközi szervezetek és szervek szakértelmét.
19. A Tanács üdvözli mindenekelőtt, hogy az új magas szintű csoport a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelmet érintő horizontális kérdésekkel foglalkozik, továbbá hogy konkrét gyakorlatok és eszközök kialakítására, valamint a rasszizmussal, az idegengyűlölettel és az intolerancia más formáival szemben hozott tagállami intézkedések javításához szükséges kapacitásépítésre törekszik. Ez segítséget fog nyújtani az alábbiakkal kapcsolatos nehézségek megoldásához: az előítéletek eredményesebb felfedése, tényleges vizsgálatok és nyomozás lefolytatása, megfelelő ítéletek meghozatala, az áldozatok védelme és a hatóságokba vetett bizalmuk növelése, valamint annak kiküszöbölése, hogy a tagállami rendőrségek a profilalkotást rasszista, etnikai vagy másfajta előítéletek alapján végezzék.

20. A Tanács üdvözli az Ügynökség elkötelezettségét amellelt, hogy – összhangban a gyűlölet-bűncselekmények ellen az Európai Unióban folytatott küzdelemről szóló tanácsi következtetésekkel – a gyűlölet-bűncselekmények bejelentésének és nyilvántartásba vételének uniós szintű javításával foglalkozó munkacsoport eddigi munkájára kíván építeni, oly módon, hogy az új magas szintű csoport keretében koordinálja az al csoportokban végzett, eredményorientált munkát, amelynek célja a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos adatgyűjtésre és azok nyilvántartásba vételére vonatkozó közös módszertan kidolgozása. Az e területen elért előrelépések jelentősen hozzájárulnak majd a gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelemmel kapcsolatos tagállami és uniós szakpolitikai intézkedésekhez.
21. A Tanács üdvözli a Bizottságnak az online gyűlöletbeszéd megakadályozására és az ellene folytatott küzdelemre irányuló erőfeszítéseit. Ezzel kapcsolatban üdvözli az informatikai vállalatokkal folytatott párbeszédet, és különösen azt, hogy e párbeszéd során sor került egy olyan magatartási kódex elfogadására, amelynek célja az online gyűlöletbeszéd problémájának a kezelése.

A belső és külső szakpolitikai döntéshozatal koherenciája

22. A Tanács hangsúlyozza: fontos, hogy koherencia legyen az alapvető jogok védelmének és előmozdításának belső és külső dimenziói között.
23. A Tanács kiemeli, hogy egyértelművé kell tenni és mindenkinek meg kell értenie, hogy mit jelent a következetlenség az EU belső és külső fellépéseivel összefüggésben, továbbá azt is, hogy a következetlenség mekkora hatást gyakorol az Unió alapvető jogokkal kapcsolatos belső és külső politikájára.
24. A Tanács támogatja, hogy a Charta alkalmazásáról szóló éves bizottsági jelentésben, valamint az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv végrehajtásában elért eredményekről szóló jelentésben (2015–2019) hivatkozzanak a belső és a külső dimenzió közötti koherenciára. Felkéri továbbá az alapvető és az uniós polgársági jogokkal, valamint a személyek szabad mozgásával foglalkozó munkacsoportot és az emberi jogi munkacsoportot, hogy folytassanak további megbeszéléseket az érintett szakpolitikai ciklusok közötti kapcsolatokról. A Tanács üdvözli az arra irányuló törekvéseket, hogy az alapvető és az uniós polgársági jogokkal, valamint a személyek szabad mozgásával foglalkozó munkacsoport fokozottabb szerepet vállaljon az EU belső emberi jogi helyzetével foglalkozó, a követendő irányvonalakról szóló dokumentumok kidolgozásában, hogy biztosított legyen azok gyakorlati eszközként való felhasználhatósága az emberi jogi párbeszédnek során és más fórumokon.

25. A Tanács elkötelezett amellett, hogy az alapvető és az uniós polgársági jogokkal, valamint a személyek szabad mozgásával foglalkozó munkacsoport és az emberi jogi munkacsoport saját hatáskörén belül továbbra is rendszeres véleménycserét folytasson az EU külső és belső emberi jogi politikáinak koherenciájáról és következetességéről (legutóbb 2016. március 8-án került sor ilyenre), és olyan konkrét témákról, mint például a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtása.

Alapjogi Ügynökség

26. A Tanács emlékeztet arra, hogy az Ügynökség fontos szerepet játszik az Unió egészében végzett kutatások és adatgyűjtés terén, valamint hozzájárul annak garantálásához, hogy az uniós intézmények és a tagállamok tényeken alapuló jogalkotási munkát végezzenek, illetve ilyen szakpolitikát folytassanak. A Tanács emlékeztet arra, hogy kikérheti az Ügynökség véleményét a hatáskörébe tartozó konkrét kérdésekről, illetve a Tanács által a jogalkotási eljárások során képviselt álláspontokról.